

udvalget ved sin endelige Betænkning skal afgjøre sin Stilling til en Mængde andre og store Spørgsmaal, saa er det virkelig ikke unaturligt, at flere ærede Medlemmer ligesom kunne have manglet den nødvendige Tid til at sætte sig saaledes ind i Sagen, at de have turdet paatage sig det Ansvar paa Thingets Begne at tilraade det. Jeg kan derfor ogsaa forstaa, at, naar Sagen nu i sine Detailler foreligger her til første Behandling i Dag, ogsaa mange Medlemmer have en vis Frygt for med saa kort Varjel og med saa faa Oplysninger om Detaillerne allerede nu i dette Dieblis at skulle sælbe en moden Dom. Dog egentlig taler jeg dette Spørgsmaal, som allerede oplyst, i sine egentlige Hovedtræk ingenlunde et nyt og uventet Spørgsmaal; thi det er bebudet allerede for flere Aar siden, og Thinget blev i Fjor ved den Bevilling til et halvt Batteri Forsøgskanoner, der blev givet, gjort bekendt med, at i den allernærmeste Fremtid vilde Forlangendet om nye Feltkanoner komme frem; men med Hensyn til Enkelthederne, med Hensyn til det dertil fornødne Pengebeløb, er det ganske vist, at Sagen først nu foreligger for første Gang til Behandling. For nu at tilveiebringe en Mulighed for, at ærede Medlemmer skulde kunne overvinde de Betænkkeligheder, de maatte have ved alt nu at bevilge det Beløb, der er begjæret af den høitærede Minister, vilde det ganske vist være heldigt, om den nu stedfindende Forhandling her i Salen virkelig kunde faae en saa fylbig Karakter, at ærede Medlemmer derved kunde faae Tid til nu at høre og nærmere overveie det Meget, der taler for at gaa med den høitærede Minister. Det har i den Henseende meget glædet mig at høre saa vel fra den høitærede Minister, som fra mange ærede Medlemmers Side en saa klar og fylbig Udvikling af, hvad der kan tale for Bevillingen. Naar jeg her har begjæret Ordet, er det for mit Vedkommende et Forsøg paa ogsaa at give et lille Bidrag i den Henseende, om det end ganske vist ikke derved kan undgaa, at Meget af, hvad der allerede er sagt fra andre ærede Medlemmer, tildels kan blive gjentaget.

Jeg opfatter nemlig Forholdet saaledes indenfor Nutidens Feltbærelse, at der er en nødvendig Kæppestrid mellem Udviklingen af Fodfolkets og Artilleriets Baaben. Da man for en Del Aar siden fik de ristede Kanoner indførte i Søerne, maatte det med Nødvendighed lede til de langt vækkende Bagladevaaben, som bleve indførte for Fodfolket; og da man saa i Krigen i 1870 havde faaet saa rig Erfaring om Virkningen af de langt vækkende Chassepotgeværer, maatte dette atter hidføre det Resultat, at der i alle større Søere fremstod en Stræben efter at tilveiebringe et Artillerivaaben, som kunde have en kraftig og sikker Virkning ud over de Distancer, hvor Chassepotgeværene havde viist sig at have en saa overveieende Virkning, og

som i Krigen 1870 blandt Andet ogsaa betegnedes derved, at Artilleriets Afdelinger, som rykkede i Siden, lede et saa overordentligt Tab, navnlig ved Infanteriets Skud. Derfor opstod der paa den Tid, navnlig i Sydskland og Frankrig, Forsøg paa at tilveiebringe et saadant efter Omstændighederne virkelig tidsvarende Artilleri. Et saadant er da ogsaa nu blevet skabt. Man har faaet tilveiebragt et nyt Feltstyks af en saadan Konstruktion, at man kunde byde det en større Ladning, og dette har man opnaaet derved, at man dels gjorde selve Kanonen stærkere, og dels tilveiebragte, hvad der er et nødvendigt Supplement hertil, nemlig at Underlaget for Kanonen, den saakaldte Afstøtning, der tidligere forarbejdedes af et svagere Materiale, nu endog forsynedes med massive Staalvægge. Derved blev det muligt at kunne anden en saa stærk Ladning, at man fik en større Begyndelseshastighed for Projektilet, naar det gik ud af Kanonen. Nu ville de Herrer jo let forstaa, at en saadan større Begyndelseshastighed for Projektilet maa tilveiebringe en større Skudvidde for Stykket; men det er dog ikke nok, at Stykket kan række langt, det er ligesaa vigtigt, at det ogsaa træffer sikkert paa disse Afstande. Men netop dette er paa Grund af visse Detailler i Kanonens og Projektilets Konstruktion i høi Grad naaet ved det nye Styk, idet Forholdet til Exempel er det, at dette Styk paa en Afstand af endog henved 6,000 Alen ikke har større sandsynlig Sideafvigelse end blot et Par Alen. Den nye Feltkanon, som for nyligt er bleven indført i Preussen, skyder saa sikkert; at den endog paa en saadan Afstand samler de Projektiler, som den udflyder, paa et Areal, som kun er en Fjerdedel af det Areal, udover hvilket vore Kanoner sprede deres Rugler. Følgen er derfor den, at denne nye preussiske Kanon paa en saadan Afstand fuldstændig kan splitte Infanterimasser, som holde sig samlede, og Virkningen af denne Kanon er saa ødelæggende, at det maa anses for nødvendigt ligeoverfor den i det Mindste tilbels at indføre nogen Forandring i Fodfolkets hele Taktik. Men Følgen vil da endvidere blive den, at der vil være en overordentlig ubehagelig Forfælskel tilstede i en Kamp mellem en Søer, der kun har en svagere Kanon, og en anden Søer, der er forsynet med den nyere og kraftigere Kanon. Virkningen af denne sidste forsøges imidlertid yderligere ved nogle andre Omstændigheder. Man har nemlig ikke alene været i Stand til at konstruere Kanonen og Projektilet paa en saadan Maade, at Ruglen kan sendes meget langt ud og træffe meget sikkert; men man har tillige været i Stand til at give Kanonen den Egenskab, at Projektilet, som den udflyder, omtrent gaar fladt henad Jorden over den Del af Terrænet, som ligger nærmest Maalet. Det vil jo let forstaaes, at den Kugle, som kommer dumpende ovenfra skraat ned, kun gjør Skade paa det ene Punkt, hvor den slaar ned i Jorden, medens den Kugle,